

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінального права

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
У ПРАВООХОРОНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СБУ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – К «Безпека та оборона»

Спеціальність – К9 «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов’язкова

Рік набору – 2025

Харків 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Застосування кримінального законодавства у правоохоронній діяльності СБУ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань К «Безпека та оборона» спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» Інституту Служби безпеки України. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2025. 33 с.

Розробник:

Гринчак Сергій Васильович,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права
(протокол № 15 від 30 червня 2025 р.)

Завідувач кафедри – Пономаренко Юрій Анатолійович, доктор юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	15
5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.....	17
6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	19
7. Критерії оцінювання результатів навчання	20
8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	23
9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	24

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Застосування кримінального законодавства у правоохоронній діяльності СБУ» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Контррозвідувальна діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань К «Безпека та оборона» спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» Інституту Служби безпеки України.

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність. спеціалізація	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – К «Безпека та оборона» Спеціальність – К9 «Правоохоронна діяльність»	Обов’язкова
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2025-2026
		Семестр
Загальна кількість годин - 120		1
Тижневих годин: аудиторних – 4 самостійної роботи - 4-8		Лекції
		20 год.
		Практичні заняття
		30 год.
		Самостійна робота
	70 год.	
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань - іспит	

Мета навчальної дисципліни – формування у курсантів системи знань щодо правових норм, котрі встановлюють, які конкретні суспільно небезпечні діяння є кримінальними правопорушеннями, які види покарань і в яких межах можуть бути застосовані до осіб, що їх вчинили; розвиток у курсантів здібностей правильно тлумачити і застосовувати норми Кримінального права України, кваліфікувати кримінальні правопорушення з урахуванням конкретних обставин справи; вироблення навичок застосування кримінально-правових норм при вирішенні практичних завдань, а також вміння обґрунтовувати свої висновки.

Завдання:

- надання курсантам базових теоретичних знань про інститути та поняття Кримінального права України;
- розвинення у курсантів навичок правильного тлумачення та практичного застосування положень Кримінального права України;
- формування у курсантів умінь до самостійного опрацювання приписів кримінального законодавства України та інших нормативно-правових актів, наукової літератури, матеріалів судової практики.

Пререквізити: -

Кореквізити: «Кримінально-процесуальна діяльність підрозділів СБУ», «Адміністративні засади правоохоронної діяльності СБУ», «Організаційно-правові засади діяльності СБУ», «Основи тактико-спеціальної підготовки», «Застосування норм інформаційного права в діяльності СБУ», «Правове регулювання об'єктів фінансового моніторингу», «Застосування норм міжнародного гуманітарного права в діяльності СБУ», «Охорона державної таємниці підрозділами СБУ».

Постреквізити: «Кримінологія та основи кримінального аналізу», «Застосування норм конституційного права та забезпечення прав людини в діяльності СБУ», «Взаємодія судових і правоохоронних органів», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина перша)», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина друга)», «Державна влада та місцеве самоврядування: теорія і практика взаємодії з питань правоохоронної діяльності», «Управління оперативно-службовою діяльністю», «Теорія і практика кримінального процесуального доказування», «Основи розвідувальної аналітики», «Негласні слідчі (розшукові) дії», «Цифрові докази та комп'ютерна криміналістика», «Інформаційна та кібернетична безпека держави», «OSINT в оперативно-службовій діяльності СБУ», «Оперативно-слідчі навчання», «Практика зі спеціальності», «Організація контррозвідувальної діяльності підрозділів контррозвідувального захисту інтересів держави в сфері інформаційної безпеки», «Організація

контррозвідувальної діяльності підрозділів захисту національної державності», «Організація контррозвідувальної діяльності підрозділів контррозвідки».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни курсант вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1.	Демонструвати уміння застосовувати національне законодавство, акти міжнародного права, матеріали судової практики з питань Кримінального права.
РН НД-2.	Формулювати судження щодо наявності ознак кримінального правопорушення та малозначного діяння.
РН НД-3.	Правильно і чітко доносити до респондента власні знання, висновки та аргументацію щодо положень КК.
РН НД-4.	Використовувати інформаційні системи, електронні бази даних, в тому числі Єдиний державний реєстр судових рішень, для пошуку різноманітної правової інформації, наукових джерел та судової практики з питань застосування положень КК.
РН НД-5.	Демонструвати навички конструктивної міжособистісної взаємодії під час розв'язання типових завдань з Кримінального права.
РН НД-6.	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних кримінально-правових інститутів Загальної частини КК.
РН НД-7.	Використовувати теоретичні знання, критично аналізувати різні варіанти розв'язання типових кримінально-правових кейсів та аргументувати власну позицію.
РН НД-8.	Демонструвати чіткі знання елементів та ознак складу певного виду кримінального правопорушення як правової основи кваліфікації вчиненого суспільно небезпечного діяння.
РН НД-9.	Демонструвати знання загальних засад призначення покарання та звільнення від покарання та його відбування.
РН НД-10.	Демонструвати уміння кваліфіковано вести наукову (фахову) дискусію з проблем застосування положень КК. Систематично удосконалювати та розширювати власні знання з кримінального права.
РН НД-11.	Демонструвати навички соціальної та правової оцінки сучасного законодавства України про кримінальну відповідальність щодо окремих видів кримінальних правопорушень та мати достатнє уявлення про перспективи та основні напрями його реформування.

РН НД-12.	Демонструвати уміння кваліфікувати кримінальні правопорушення шляхом зіставлення вчиненого суспільно небезпечного діяння із нормою (-ми) Особливої частини КК та проводити розмежування кримінальних правопорушень між собою.
-----------	---

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у курсанта загальних і спеціальних компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності й освітньо-професійною програмою «Контррозвідувальна діяльність», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК1.1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК1.2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК1.3. Здатність працювати в команді.

Спеціальних компетентностей:

СК1.Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК1.2. Здатність самостійно проводити контррозвідальну та оперативно-розшукову діяльність, конфіденційне співробітництво, здійснювати пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів, у т.ч. в умовах воєнного стану та гібридної агресії проти України.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ПРН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу,

імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.

ПРН 1.2. Здійснювати роботу за контррозвідальними та оперативно-розшуковими справами, конфіденційне співробітництво, пошук, фіксацію, перевірку, оцінку оперативної інформації та реалізацію оперативних матеріалів, у т.ч. в умовах воєнного стану та гібридної агресії проти України.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Кримінальне правопорушення та покарання

Кримінальне правопорушення та малозначність діяння. Поняття та структура закону про кримінальну відповідальність. Поняття та ознаки кримінального правопорушення за кримінальним правом України. Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Поняття й ознаки малозначного діяння. Правові наслідки визнання діяння малозначним. Класифікація кримінальних правопорушень та її значення.

Склад кримінального правопорушення, його елементи та ознаки. Поняття складу кримінального правопорушення та його значення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення. Елементи й ознаки складу кримінального правопорушення, їх зміст і співвідношення. Класифікація ознак складу кримінального правопорушення на обов'язкові та факультативні. Класифікація складів кримінальних правопорушень. Об'єкт кримінального правопорушення: поняття та значення. Класифікація об'єктів кримінальних правопорушень, їх значення. Предмет кримінального правопорушення та потерпілий від кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки, значення. Діяння: поняття, ознаки, форми та види. Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення: поняття, види, значення. Причинний зв'язок між діянням та суспільно небезпечними наслідками: поняття, види, порядок встановлення та значення.

Спосіб, обстановка, місце, час, засоби та знаряддя вчинення кримінального правопорушення: поняття, кримінально-правове значення. Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття та ознаки. Осудність, неосудність та обмежена осудність: поняття, значення, правові наслідки. Загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, ознаки, значення. Поняття вини та її значення. Форми вини в кримінальному праві та їх значення. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, їх поняття та значення для кваліфікації.

Стадії кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні та множинність кримінальних правопорушень. Поняття та види стадій кримінального правопорушення. Закінчене кримінальне правопорушення: поняття, момент закінчення кримінального правопорушення залежно від особливостей конструкції об'єктивної сторони. Незакінчене кримінальне правопорушення та його види. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення, її підстава. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні, її ознаки та значення. Види співучасників, їх об'єктивні та суб'єктивні ознаки, особливості кваліфікації діянь. Кримінальна відповідальність співучасників: її підстави та межі. Форми співучасті. Поняття множинності кримінальних правопорушень та її види. Одиначне кримінальне правопорушення: поняття, ознаки, види. Повторність кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки. Сукупність кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки. Рецидив кримінальних правопорушень: поняття, ознаки, види, відмежування від суміжних понять та правові наслідки.

Кримінальна відповідальність. Звільнення від кримінальної відповідальності. Поняття кримінальної відповідальності та її ознаки. Момент

виникнення та припинення кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Звільнення від кримінальної відповідальності: поняття, види, передумови, підстави, порядок, умови та наслідки звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Покарання та його види. Покарання: поняття, ознаки, мета застосування. Поняття системи покарань та її значення. Класифікації покарань. Загальні засади призначення покарання. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання. Звільнення від покарання та його відбування: поняття, види, передумови, підстави, порядок застосування та правові наслідки звільнення від покарання та його відбування. Відмінність звільнення від покарання та звільнення від кримінальної відповідальності. Судимість: поняття, підстава виникнення, строки, протягом яких особа визнається такою, що має судимість, правові наслідки судимості. Погашення та зняття судимості, їх правове значення зняття.

Модуль 2. Найбільш небезпечні кримінальні правопорушення, підслідні органам СБУ

Злочини проти основ національної безпеки України. Поняття, загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України.

Державна зрада: склад злочину, умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за цей злочин, відмежування державної зради від шпигунства та розголошення державної таємниці.

Колабораційна діяльність.

Пособництво державі-агресору.

Посягання на життя державного чи громадського діяча.

Диверсія.

Шпигунство: поняття, склад злочину, умови звільнення від кримінальної відповідальності за цей злочин, відмежування шпигунства від державної зради.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану

Кримінальні правопорушення пов'язані з тероризмом. Загальна характеристика кримінальних правопорушень пов'язаних з тероризмом.

Терористичний акт: склад кримінального правопорушення, відмежування від диверсії, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Втягнення у вчинення терористичного акту.

Публічні заклики до вчинення терористичного акту.

Створення терористичної групи чи терористичної організації: склад кримінального правопорушення, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму.

Фінансування тероризму: склад кримінального правопорушення, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Перетинання державного кордону України з терористичною метою: склад кримінального правопорушення, умови звільнення від кримінальної відповідальності за це кримінальне правопорушення.

Незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію.

Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Поняття, загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Пропаганда війни.

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів.

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників.

Злочин агресії: поняття, склади кримінальних правопорушень.

Воєнні злочини.

Застосування зброї масового знищення.

Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення.

Екоцид.

Геноцид: поняття, склади кримінальних правопорушень.

Злочини проти людяності: поняття, склади кримінальних правопорушень.

Посягання на життя представника іноземної держави.

Злочини проти осіб та установ, що мають міжнародний захист: поняття, склади кримінальних правопорушень.

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала.

Піратство.

Найманство: поняття найманця, склади кримінальних правопорушень.

Модуль 3. Інші кримінальні правопорушення, підслідні органам СБУ

Кримінальні правопорушення, пов'язані з контрабандою культурних цінностей, зброї, наркотичних засобів та суміжні кримінальні правопорушення

Контрабанда культурних цінностей та зброї.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів

Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації

Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти таємниці інформації, що належить державі. Поняття державної таємниці, відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни.

Розголошення державної таємниці: склад кримінального правопорушення, відмежування від державної зради, шпигунства та втрати документів, що містять державну таємницю.

Втрата документів, що містять державну таємницю: склад кримінального правопорушення, відмежування від розголошення державної таємниці.

Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни.

Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї.

Незаконне перетинання державного кордону України.

Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю.

Порушення правил міжнародних польотів.

Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Поняття службової особи публічного права.

Зловживання владою або службовим становищем, відмежування від службової недбалості.

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу, співвідношення зі зловживанням владою або службовим становищем.

Службове підроблення, співвідношення із зловживанням владою або службовим становищем.

Службова недбалість, відмежування від зловживання владою або службовим становищем.

Військові кримінальні правопорушення. Поняття, загальна характеристика військових кримінальних правопорушень. Суб'єкти військових кримінальних правопорушень.

Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості: склади кримінальних правопорушень, відмежування від державної зради та суміжних кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці.

Недбале ставлення до військової служби. Недбале ставлення до військової служби, співвідношення із кримінальними правопорушеннями у сфері службової діяльності, які не є військовими.

Бездіяльність військової влади, відмежування від недбалого ставлення до військової служби, співвідношення із кримінальними правопорушеннями у сфері службової діяльності, які не є військовими.

Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
		Модуль 1.				

		Кримінальне правопорушення та покарання				
		Тема 1. Кримінальне правопорушення та малозначність діяння	12	2	2	8
		Тема 2. Склад кримінального правопорушення, його елементи та ознаки	13	2	2	9
		Тема 3. Стадії кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні та множинність кримінальних правопорушень	10	-	2	8
		Тема 4. Кримінальна відповідальність. Звільнення від кримінальної відповідальності.	12	2	2	8
		Тема 5. Покарання та його види	11	2	2	9
		<i>Разом</i>	58	8	10	42
		Модуль 2. Найбільш небезпечні кримінальні правопорушення, підслідні органам СБУ				
		Тема 1. Злочини проти основ національної безпеки України	10	2	4	4
		Тема 2. Кримінальні правопорушення пов'язані з тероризмом	10	2	4	4
		Тема 3. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та	8	2	2	4

		міжнародного правопорядку				
		<i>Разом</i>	28	6	10	12
		Модуль 3. Інші кримінальні правопорушення, підслідні органам СБУ				
		Тема 1. Кримінальні правопорушення пов'язані з контрабандою культурних цінностей, зброї, наркотичних засобів та суміжні кримінальні правопорушення	10	2	2	4
		Тема 2. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.	10	2	4	4
		Тема 3. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності	8	2	2	4
		Тема 4. Військові кримінальні правопорушення	6	-	2	4
		<i>Разом</i>	34	6	10	16
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	30	70

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Під час

самостійної роботи курсант має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, інші джерела інформації до тем, що виносяться на практичні заняття.

Самостійна робота курсантів може бути: репродуктивна, яка здійснюється за певним зразком (вирішення завдань, виконання тренувальних тестів, тощо); реконструктивна, тобто узагальнення та доповнення отриманої інформації (складання конспектів лекцій, опорних-конспектів/планів відповідей за темами навчання, конспектування чи реферування нормативно-правових актів чи актів судової практики, підготовка тематичних презентацій, анування наукових тез, статей, вивчення додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомлення із нормативно-правовими актами, вивченні практики застосування кримінального законодавства тощо); дослідницька (підготовка наукового повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, есе тощо).

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів України та зарубіжних країн (вивчення положень національного кримінального законодавства України, актів інших галузей національного законодавства, міжнародно-правових актів тощо, вивчення законопроектів про внесення змін до чинного КК України;
- робота над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою програмою навчальної дисципліни винесені на самостійне опрацювання курсантів;
- підготовка до практичних занять, виконання практичних завдань;
- робота над кейсами, опрацювання матеріалів судової практики: як правозастосовних актів в окремих кримінальних провадженнях, так і узагальнень судової практики, а також правових висновків Верховного Суду;
- самотестування;
- участь у конкурсах курсантських / студентських наукових робіт, олімпіадах і подібних заходах;

- підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, есе тощо);
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, тестування тощо);
- підготовка до семестрового іспиту.

6. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань курсантів включає:

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу із судовим прецедентом, підготовка презентації. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів. За підсумками колоквіуму курсант може отримати оцінку за шестибальною шкалою (0, 1, 2, 3, 4, 5).

Протягом семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі у формі підготовки *індивідуальної роботи* (реферат, стаття, тези доповіді тощо). Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань курсантів з навчальної дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку курсант може отримати за іспит, становить 60 балів.

Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й самостійної роботи у

формі підготовки індивідуальної роботи, за якої курсант допускається до іспиту, становить 25 балів.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль						Індивідуальна робота курсантів (реферат, стаття, тези доповіді, есе тощо)	Підсумковий контроль (іспит)	Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль №3				
ПЗ	Колоквіум	ПЗ	Колоквіум	ПЗ	Колоквіум			
max 5	max 5	max 5	max 5	max 5	max 5	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Колоквіум	Max 5	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок
	2	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок
	1	Прогалини в знаннях, курсант слабо володіє матеріалом роботи

	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Оцінка індивідуальної роботи курсантів: Реферат	Max 8	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань теми.
	4	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо оформлення. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Стаття	Max 10	Тема статті розкрита повно. Проаналізовані наявні в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань статті. Посилання на джерела зроблені коректно з дотриманням вимог ДСТУ.
	Min 0	Стаття оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить змістовні та методологічні помилки. Текст статті є виключною компіляцією. Посилання на джерела зроблені з грубими порушеннями вимог ДСТУ. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Тези доповіді	Max 6	Тема доповіді розкрита тезово достатньо повно. Тези мають чітку структуру й логіку викладення матеріалу. Кожне авторське положення оформлене окремою тезою. Висновки логічно витікають з авторських тез і наведених аргументів.
	Min 0	Тези оформлені неналежним чином, недбало та містять змістовні й методологічні помилки. Текст статті є виключною компіляцією.

		Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Есе	Max 8	Есе містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи. У тексті наведений стислий аналіз точок зору на проблему, мають місце цитати для аргументації авторських умовиводів. Чітко простежується аргументація власного ставлення курсанта до обраної теми.
	5	Есе містить ключову ідею, яка недостатньо розкрита у тексті роботи. У тексті поверхнево наведений аналіз точок зору на проблему, мають місце поодинокі цитати. Аргументація власного ставлення курсанта до обраної теми простежується нечітко.
	Min 0	У тексті есе ключова ідея практично не простежується. Аналіз точок зору на проблему відсутній. Цитат у тексті немає. Аргументація власного ставлення курсанта до обраної теми відсутня. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.

		2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни

8. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
-----------------------	------------	-------------------------------	---

A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

9. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

3. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20 берез. 2003 р. № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>.
5. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
6. Про державну таємницю : Закон України від 21 січ. 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.
7. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України від 26 груд. 2002 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/374-15> .
8. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію : Закон України від 21.10.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>.
9. Про Національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>.
10. Про оборону: Закон України від 6 груд. 1991 р. № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>.
11. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> .
12. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. № 2229-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.
13. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16 берез. 2000 р. № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.
14. Звід відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Центрального управління СБУ від 23.12.2020 № 383 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text> .
15. Правовий висновок ВСУ щодо застосування судами ст. 11 КК України «Про малозначність діяння, яке не є злочином»: Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 24 грудня 2015 року кримінальне провадження № 5-221кц15. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/55253289>.

16. Правовий висновок про особливості призначення остаточного покарання особі, стосовно якої вже є обвинувальний вирок: Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 01.06.2020 р. у провадженні № 51-8867кмо18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89675588>.

17. Правовий висновок щодо призначення покарань за сукупністю злочинів та за сукупністю вироків: Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 25.06.2018 р. у справі № 511/37/16-к. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/75042896>

18. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів. Наказ МВС № 622 від 21.08.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

19. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки : Постанова Верховного суду України від 04.06.2010 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10#Text>.

20. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Верховного суду України від 23.12.2005 № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05#Text>.

21. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: Постанова Верховного суду України від 26.12.2003 р. № 16 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03#Text>.

22. Про практику призначення судами кримінального покарання : Постанова Верховного суду України від 24.10.2003 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03#Text>.

23. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями : Постанова Верховного суду України від 23.12.2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05#Text>.

24. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами : Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 26.04.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02#Text>.

25. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи : Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 07.02.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03#Text>.

26. Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень : Постанова Пленуму Верховного Суду України № 15 від 26.12.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0015700-03#Text>.

27. Про судову практику у справах про хабарництво : Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26.04.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02#Text>.

Література

Основна

1. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.; за ред.: В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 584 с.

2. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. - 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 768 с.

Додаткова

1. Андрусак Г. М. Збройна агресія російської федерації та/або воєнний стан в Україні як небезпека, яка загрожує, у складі крайньої необхідності / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Вип. 87: Ч. 3 Т. 3 № 87. 2025. С. 242-248. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/325232/315221>
2. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності: монографія Київ: Атіка, 2004. 296 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/UP/BAULIN_2004.pdf
3. Бурдін В. М., Мартинишин Г. Р. Призначення покарання за сукупністю вироків (кримінально-правове дослідження): монографія. Львів: ЛігаПрес, 2014. 216 с.
4. Вереша Р.В. Вчення про суб'єктивну сторону злочину : монографія. Київ: Алерта, 2018. 1106 с.
5. Горностаї А. В. Кримінальна відповідальність за замах на злочин : монографія. Харків: Юрайт, 2013. 232 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/10793/1/Gornostay_mon_2013.pdf
6. Горох О.П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2019. 676 с.
7. Гродецький Ю. В. Поняття неправомірної вигоди у кримінальному праві України. *Проблеми законності*: зб. наук. пр. / відп. ред. В. Я. Тацій. Харків : Нац. ун-т «ЮАУ ім. Я. Мудрого», 2013. Вип. 121. С. 118-130.
8. Гродецький Ю. В. Проблеми тлумачення істотної шкоди як ознаки злочинів у сфері службової діяльності. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Всеукр. громад. орг. «Асоц. кримін. права». Харків, 2016. Вип. 2 (7). С. 221–237.
9. Демидова Л. М., Назарчук В. В. Кримінально-правова охорона національної безпеки України: кримінальна відповідальність за ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації : монографія. Харків : Право, 2019. 400 с.

10. Ємельянов В. П. Антитерористичне законодавство: поняття, система, шляхи вдосконалення : монографія. Харків : Право, 2016. 88 с.
11. Зайцев О. В. Особливості кримінально-правової кваліфікації колабораційної діяльності в освітній сфері. *Вісник ЛННІ ім. Е. О. Дідоренка*. 2024. Вип. 1 (105). - С. 88-101. URL: <https://luhbulletin.dnuvs.ukr.education/index.php/main/issue/view/72/70>
12. Зайцев О.В. До питання державної зради у формі шпигунства (ст.111 КК України). *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка*. 2017. №3 (79). С. 48-58.
13. Зайцев О. В. Особливості кримінально-правової кваліфікації колабораційної діяльності в освітній сфері. *Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка*, 2024. №1. С. 88–101. <https://doi.org/10.33766/2786-9156.105.88-101>
14. Зінченко І. О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм : навч. посібник. Харків: Право, 2017. 114 с.
15. Зінченко І. О., Тютюгін В. І. Одиничні злочини: поняття, види, кваліфікація: монографія. Харків : ФІНН, 2010. 256 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/7003/3/Tytygin_Zinchenko_mon_2010.pdf
16. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг / В. І. Тютюгін, Ю. В. Гродецький, С. В. Гізимчук: навч.-практ. посіб; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна. Харків. Право, 2014. 232 с.
17. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність: монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. 560 с.
18. Киричко В.М. Імплементация положень Римського статуту міжнародного кримінального суду до кримінального кодексу України: результати і перспективи: *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2024. № 2(22) С. 1-52. URL:

<https://doi.org/10.21564/2311-9640.2024.22.315947>

19. Климосюк А.С. Співвідношення диверсії (ст. 113 КК України) і терористичного акту (ст. 258 КК України). *Проблеми законності*. 2018. Вип. 140. С. 78–92.

20. Колабораціонізм на тимчасово окупованих територіях: проблеми правової оцінки, гарантування прав і свобод людини та реінтеграції територій : монографія / [М. А. Рубашенко, І. В. Яковюк, Н. В. Шульженко, О. В. Зайцев, С. О. Харитонов] ; за наук. ред. М. А. Рубашенка ; Нац. фонд дослідж. України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2024. – 576 с.

21. Ландіна А. В. Ознаки суб'єкта як підстава розмежування деяких злочинів проти основ національної безпеки України (за складами, передбаченими ст.ст. 111, 111-1, 111-2 КК України) / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. Вип. 87: Ч. 3 Т. 3 № 87. 2025. С. 300-305. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/325248/315234>

22. Мовчан Р. О., Рубашенко М.А. Кримінально-правова охорона таємниці інформації, що належить державі, за проектом Кримінального кодексу України: окремі дискусійні положення. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2023. № 1(3). С. 69-81.

23. Мовчан Р.О., Бурда П.О. Кримінально-правова протидія несанкціонованому поширенню військово значущої інформації за проектом кримінального кодексу України. *Правова держава*. 2023. № 50. С. 54-62. URL: <http://pd.onu.edu.ua/issue/view/16732/9563>

24. Навроцький В.О., Максимович Р.Л. «Розповсюдження» як наскрізне кримінально-правове поняття. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. Вип. 1. 2024. С. 35-42.

25. Невідома Н.В. Вчинення злочину організованою групою: монографія. Харків: Право, 2017. 224 с.

26. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України: монографія. Харків: Право, 2019. 624 с.

URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16982/1/Orlovskiy_mon-2019.pdf

27. Політика у сфері боротьби зі злочинністю: стан та перспективи : колективна монографія / за заг. ред. проф. П.Л. Фріса. Київ. Ваіте. 2025. 202 с.

28. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень: монографія. Харків: Право, 2020. 717 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/18747/1/Ponomarenko-2020.pdf>

29. Пономаренко, Ю. А. Чинність і дія кримінального закону в часі: монографія. Київ: Атіка, 2005. 288 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/18966>

30. Рубашенко М.А. Кримінальні правопорушення проти інформаційної безпеки: нотатки на берегах проєкту нового. *Науковий вісник НДІ проблем досудового розслідування*. 2023. № 1. С. 4-22. URL: <https://doi.org/10.61417/2786-7900.2023.2.1>

31. Рубашенко М.А., Мовчан Р.О. Кримінальні правопорушення проти державної безпеки в проєкті нового Кримінального кодексу України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 328-341. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.60>

32. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації: лекції. Харків: Право, 2018. 368 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/13956/1/Lekcii_2018.pdf

33. Харитонов С. О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України : монографія. Харків : Право, 2018. 328 с.

34. Grynychak, A.A., Tavolzhanska, Y.S., Grynychak, S.V. et al. (2022). Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as a Constitutional Instrument of European Public Order. *Public Organiz Rev.* URL: <https://doi.org/10.1007/s11115-021-00583-9>

35. Tashian R. I., Tavolzhanska Y. S., Tavolzhanskyi O. V., Grynychak S. V., Smetanina N. V. Scientific doctrine as a source of law in international law and legal systems of the world = A Doutrina como fonte de direito no direito internacional e nos

sistemas jurídicos mundiais. *Revista Juridica Portucalense*. 2023. Spec. Iss. P. 232–252. References : p. 251–252. DOI: 10.34625/issn.2183-2705(ne)2023.ic-12. URL:

<https://revistas.rcaap.pt/juridica/article/view/30123>

36. Tavolzhanska Yu., Grynchak S., Pcholkin V., Fedosova O. Severe pain and suffering as effects of torture: medical and legal practice of detection. *Georgian Medical News*, October 2020, VOL. 307 No. 10. pp. 185-193. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33270602/>

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav
5. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua>
6. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України . URL: <https://minjust.gov.ua>
7. Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя. URL: <https://hcj.gov.ua/>
8. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: www.gp.gov.ua
9. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua>
10. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/uk>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартний електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінального права. URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/114-kafedra-kriminalnogo-prava-1.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс. URL:
<https://neik.nlu.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=1168>